

(red.), *Razem w Europie. Materiały sesji naukowej zorganizowanej w Toruniu w dniu 9 listopada 2002 roku (= Colloquia Toruniensia VIII)*, Toruń, Towarzystwo Naukowe, 2003, s. 18-28].

Część czwarta: Ucieczka i wypędzenie

Ucieczka i wypędzenie [wraz z E. Hahn, *Erinnerungsort, Flucht und Vertreibung*, w: Etienne François, Hagen Schulze (red.), *Deutsche Erinnerungsorte. Eine Auswahl*, München 2005, s. 332-350], tłum. Izabela Drozdowska-Broering.

Nadużycia pamięci, „Gazeta Wyborcza” 30/31.08.2003 [wraz z E. Hahn, *Erst die deutschen Hausaufgaben machen. Die zwei Projekte für ein „Zentrum gegen Vertreibungen”*, „Frankfurter Rundschau” nr 171/30, roczn. 59 z 25.07.2003, s. 9], tłum. Danuta Zagrodzka.

Dawne legendy i nowe podróże na „Wschód”. O obrazach historii Normana M. Naimarka [wraz z E. Hahn, *Alte Legenden und neue Besuche im Osten. Über Norman Naimarks Geschichtsbilder*, „Zeitschrift für Geschichtswissenschaft” 54/2006, s. 687-700], tłum. Magdalena Kałużna.

Mit wypędzenia [wraz z E. Hahn, *Mythos „Vertreibung”*, w: Heidi Hein-Kircher, Hans Henning Hahn (red.), *Politische Mythen im 19. und 20. Jahrhundert in Mittel- und Osteuropa (= Tagungen zur Ostmitteleuropa-Forschung 24)*, Marburg, Verlag Herder-Institut, 2006, s. 167-188], tłum. Magdalena Kałużna.

Wokół dyskursu o wypędzeniach w Republice Federalnej Niemiec. Refleksje historyka, w: Paweł Migdański, Edward Włodarczyk, Robert Maier (red.), *Problematyka przymusowych przesiedleń i stosunków polsko-niemieckich po 1945 roku jako przedmiot badań historycznych i praktyki szkolnej*, Szczecin 2007, s. 61-80 [Beobachtungen zum 'Vertreibungsdiskurs' in der Bundesrepublik Deutschland, w: Thomas Strobel, Robert Maier (red.), *Das Thema Vertreibung und die deutsch-polnischen Beziehungen in Forschung, Unterricht und Politik*, Hannover 2008, s. 67-84], tłum. Krzysztof Gołda.

„Holokaustyzacja dyskursu ucieczki i wypędzenia”. Historyczny rewizjonizm czy odgrzewane kotlety? [wraz z E. Hahn, *Die „Holocaustisierung des Flucht- und Vertreibungsdiskurses”. Historischer Revisionismus oder alter Wein in neuen Schläuchen?*, w: Michal Kopeček (red.), *Past in the Making. Historical Revisionism in Central Europe after 1989*, Budapest, Central European University Press, 2008. Tłumaczenie z niemieckiego przekładu w: Deutsch-Tschechische Nachrichten (DTN (DTN-Dossier Nr. 8)], tłum. Jerzy Kałążny.

SPIS TREŚCI

„Ważne jest, aby się wzajemnie respektować”. O historii, stereotypach, tożsamości narodowej, Niemcach i Polakach z perspektywy badacza i aktywnego obywatela rozmawiają Hans Henning Hahn i Leszek Żyliński (Wprowadzenie) [tłum. Leszek Żyliński] 7

Część pierwsza: Historyczne badania nad stereotypami

Stereotypy narodowe. Głos na rzecz historycznych badań nad stereotypami [tłum. Katarzyna Śliwińska] 31
Dwanaście tez do badań nad stereotypami [tłum. Izabela Drozdowska-Broering] 71
Stereotypy w historii – historia w stereotypie [tłum. Izabela Drozdowska-Broering] 81
Comprendre c'est pardonner. Szkic o stereotypach na temat 'Słowaków' w literaturze niemieckojęzycznej [tłum. Izabela Drozdowska-Broering] . 91
Wędrowka stereotypów. Amerykanie i Niemcy w świecie stereotypów zimnej wojny [tłum. Katarzyna Śliwińska] 105

Część druga: Określenia tożsamości i miejsc historycznych

Trudna przeszłość i o tym, jak z nią sobie radzić [tłum. Izabela Drozdowska-Broering] 131
Czy przeszłość można przeżywać jako rzeczywistość wizualną? Rozważania historyka nad przedstawianiem dziejów w kinematografii [tłum. Maciej Forycki] 141

Mniejszości narodowe a narody stanowiące większość w XIX wieku. Kilka podstawowych przemyśleń na temat powstawania tożsamości zbiorowej [tłum. Jerzy Kałużny]	156
Aspekty tożsamości żydowskiej w Europie Środkowo-Wschodniej. Wprowadzenie [tłum. Izabela Drozdowska-Broering]	163
→ Granica a tożsamość narodowa. Esej polsko-niemiecko-europejski [tłum. Izabela Drozdowska-Broering]	171
Austrosławizm – od kulturowego dyskursu tożsamości do koncepcji politycznej [tłum. Katarzyna Śliwińska]	181
Początki dyskursu volkistowskiego w kościele św. Pawła w 1848 roku [tłum. Jerzy Kałużny]	208
„Niemcy a Wschód”. Powrót do normalności – lecz co jest normalne? [tłum. Jacek Serwański]	228

Część trzecia: Wokół dziejów Polski i XIX wieku

Możliwości i formy politycznego działania na emigracji. Historyczno-systematyczna próba interpretacji na przykładzie emigracji w Europie po 1830 roku oraz wotum na rzecz międzynarodowych studiów porównawczych nad emigracją [tłum. Jerzy Kałużny]	255
Powstanie listopadowe a ówczesne prawo międzynarodowe [tłum. Jerzy Kałużny]	305
Polskie powstania i europejski system wielkich mocarstw. Rozważania nad międzynarodowymi uwarunkowaniami polskich walk niepodległościowych w XIX wieku	335
Niemcy i Polska w Europie. Rozważania nad współzależnością dwóch kwestii narodowych w XIX wieku [tłum. Jerzy Kałużny]	350
O dychotomii państwo – społeczeństwo w Polsce. Geneza i aktualność pewnego wzorca mentalności politycznej [tłum. Katarzyna Śliwińska]	368
Niemcy i Polacy a mentalna konstrukcja Europy. Refleksje historyka	411

Część czwarta: Ucieczka i wypędzenie

Ucieczka i wypędzenie [tłum. Izabela Drozdowska-Broering]	425
Nadużycia pamięci [tłum. Danuta Zagrodzka]	449

Dawne legendy i nowe podróże na „Wschód”. O obrazach historii Normana M. Naimarka [tłum. Magdalena Kałużna]	453
Mit wypędzenia [tłum. Magdalena Kałużna]	469
Wokół dyskursu o wypędzeniach w Republice Federalnej Niemiec. Refleksje historyka [tłum. Krzysztof Gołda]	495
„Holokaustyzacja dyskursu ucieczki i wypędzenia”. Historyczny rewizjonizm czy odgrzewane kotlety? [tłum. Jerzy Kałużny]	517
Źródła	535

